

57 καλῆτο Τετραλογία. * εἰσι τῶν, Φθῶν, οἰ πάντες αὐτῶ γνήσιοι διάλογοι, ἐξ καὶ πενήκοντα τῆς μὲν πολιτείας εἰς δέκα διαφυραμένης (ἢ καὶ εὐρίσκεισθαι σχεδὸν ὅλην παρὰ Πρωταγόρα ἐν τοῖς ἀντιλογικαῖς, Φθῶν φαβορίνης ἐν παντάπαῖς ἱστορίας δευτέρου) τῶν δὲ νόμων, εἰς δὲκαίδεκα. τετραλογίαι δὲ ἐνεία, ἐνὸς βιβλίου χάραν ἐπεχούσης τῆς πολιτείας, καὶ ἐνὸς τῶν νόμων. 207 πρώτη μὲν οὖν τετραλογία τῆσι, τὴν κινήν ὑπέθεσιν ἔχουσαν· παραδείξει γὰρ βούλεται ὅπως ἀν εἴη ὁ τοῦ φιλοσόφου βίος. διπλαῖς δὲ χρεῖται ταῖς ἐπιγραφαῖς ἐκάστου τῶν βιβλίων τῆ μὲν, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆ δὲ, ἀπὸ τοῦ πράγματος. * ταύτης τῆς τετραλογίας, ἥτις ἐστὶ πρώτη, ἡγεῖται Εὐθύφρων, ἢ Περὶ ὀσίου, ὁ διάλογος δ' ἐστὶ πειραστικός. δεύτερος, Ἀπολογία Σωκράτους, ἠθικός· τρίτος, Κρίτων, ἢ Περὶ πρακτείου, ἠθικός. τέταρτος, Φαίδων, ἢ Περὶ ψυχῆς, ἠθικός. δευτέρα τετραλογία, ἥς ἡγεῖται Κρατύλος, ἢ Περὶ ὀρθότητος ὀνομάτων, λογικός. Θεαίτητος, ἢ Περὶ ἐπιστήμης, πειραστικός. Σοφιστής, ἢ Περὶ τοῦ ὄντος, λογικός. Πολιτικός, ἢ Περὶ βασιλείας, λογικός. τῆς τρίτης ἡγεῖται Παρμενίδης, ἢ Περὶ ἰδεῶν, λογικός. Φίλιβος, ἢ Περὶ ἡδονῆς, ἠθικός. συμπόσιον, ἢ Περὶ ἀγαθοῦ, ἠθικός. Φαίδρος, ἢ Περὶ ἔρωτος, 59 ἠθικός. * τῆς τετάρτης ἡγεῖται Ἀλκιβιάδης, ἢ Περὶ ἀνθρώπου φύσεως, μαιευτικός. Ἀλκιβιάδης δεύτερος, ἢ Περὶ προσευχῆς, μαιευτικός. Ἰππάρχος, 208 ἢ φιλοκερδῆς, ἠθικός. Ἀντερασταί, ἢ Περὶ φιλοσοφίας, ἠθικός. τῆς πέμπτης ἡγεῖται Θεάγης, ἢ Περὶ φιλοσοφίας, μαιευτικός. Χαρμίδης, ἢ Περὶ σωφροσύνης, πειραστικός. ἀε φιλοσοφία, obfetricius, ac deinceps Charmides, five de frugalitate, tentativus. La-

nis locum, πρῶτον δὲ μαιεῖν ἐξ Ὀμηρῆος λέγει, sic scribens, Τετραλογία φέρουσι τῶν Ὀμηρῆος αἰ διδασκαλίας Ἀγναμίμου, Κερφρέου, Εὐριπίδου, Πρωτῆ Σατυρικῆ, Ἀριστοφάνους δὲ (non Ἀφροῦ). καὶ Ἀπιδάμιου τριδύμης ἄνευσι χωρὶς τῶ Σατυρικῆ. Ait Aristarchum & Apollonium separatim sacryicam fabulam a reliquis, ut esse τριλογία, non τετραλογία, sed hoc non obtinuit. Elianus de Platone: Ἐπίθετα αὐτῶ τραγωδία, καὶ δὲ καὶ τετραλογία ἐπιγράφου. Idem libro II. cap. VIII. καὶ πρῶτος γὰρ ἢ Ζενοκλῆς, ἢ τις κατ' αὐτῆς ἰστυ, Ὀδύπῳ,

* Sunt igitur, inquit, omnes ejus dialogi, 57 de quibus nihil ambigitur, quinquaginta-sex; & Republica in decem divisa libros: quam et apud Protagoram totam ferme inveniri in Contradictionibus, tradit Phavorinus in secundo Omnimode historiarum. Leges in duodecim libros dividuntur. Sunt autem hujusmodi quadrilogia novem numero, legibus uno volumine, et Reipublice libris, in uno itidem inclusis. Primum igitur quadrilogium ponit, quod communem hypothesein habere videatur, offendere volens cujusmodi esse debeat vita philosophi, dupliciter in libris singulis inscriptione utitur, altera ex nomine, ex re altera imposita. * Hujus quadrilogii 58 quod primum est, in capite ponitur Euthyphron, five de sanctitate. Est autem ipse dialogus tentativus. Hunc sequitur Socratis defensio, moralis. Tertio loco Criton, five de eo quod agendum est, moralis. Quarto Phaedon, five de anima, moralis. In secundo vero quadrilogio preponitur Cratylus, five de rectitudine nominum, Logica partes agens. Theætetus, five de disciplina, tentativus. Sophista, five de eo quod est, logicus. Politicus, five de regno, logicus. In distributione tertia ponitur primo loco Parmenides, five de ideis, logicus. Secundo Philebus, five de voluptate, moralis. Tum symposium, five de bono, moralis. Postremo Phædrus five de amore, moralis. * In quarto preponitur Alcibiades prior, five de hominis natura, institutioni ferviens. Alcibiades secundus, five de precatione, obfetricius. Hipparchus, five de lucri studio, moralis. Anterasta, seu de philosophia, moralis. Quintæ præfertur in capite Theages, five de philosophia, obfetricius, ac deinceps Charmides, five de frugalitate, tentativus. La-

καὶ Ἀνακλῶ, καὶ Βακχῶν, καὶ Ἀδῶμαντι Σατυρικῆ. τοῦτον δεύτερος Ἐρπίδης ἢ, Κλεζάνθου, καὶ Παλαμῆδος, καὶ Τρωπῆ, καὶ Σισίφου σατυρικῆ. If. Casaub.

207 *de primam quidem tetralogiam ponit.* Non eam fellect à qua Marfil. Fichus Platonis dialogorum initium duxit, sed eam quæ est in codicibus vulgatæ editionis. *Alibi.*

208 *H' φιλοκερδῆς.* Antea legebatur ἢ Περὶ φιλοκερδῆς. Sed altera lectio confirmatur etiam ab ipsis Platonis exemplaribus. *Hent. Steph.*

60 ches, five de fortitudine, obfetricius. Lyfif, five de amicitia, obfetricius. Sextæ princeps est Euthydemus, five contentiofus, anatrepticus. Tum Protagoras seu Sophifta, endidictus. Gorgias, five de rhetorica, anatrepticus. Menon five de virtute, tentativus. * Septimæ præponuntur Hippia duo, de honesto prior, posterior de mendacio, ambo exhortativi. Ion five de liade, tentativus. Menexenus, five epitaphius, moralis. Octavæ primum sibi locum vindicat Clitophon, five exhortativus, moralis. Respublica, seu de iustitia, civilis. Timæus, five de natura, physicus. Critias, seu Atlanticus, moralis. Nonæ præsidet Minos, five de lege, civilis. Leges, five de ferenda lege, civilis. Epinomis, five nocturnus conventus, five philophophus, civilis. * Epiftolæ tredecim, 61 morales, quibus præponebat, Bene agere. Epicurus autem, Bene vivere. Cleon vero,

Δαίχης, ἢ Περὶ ἀνδρείας, μαιευτικός. Λύσις, ἢ Περὶ Φιλίας, μαιευτικός. τῆς ἕκτης ἡγεῖται Εὐθύδημος, ἢ Εριστικός, ἀνατρεπτικός. Πρωταγόρας, ἢ Σοφιστής, ἐνδεικτικός. Γοργίας, ἢ Περὶ ρητορικῆς, ἀνατρεπτικός. Μένων, ἢ Περὶ ἀρετῆς, πειραστικός. * τῆς ἑβδόμης ἡγεῖται Ἰππία δύο 60 πρῶτος, ἢ Περὶ τοῦ καλοῦ, δεύτερος, ἢ Περὶ τοῦ ψεύθους, ἀνατρεπτικός. Ἴων ἢ Περὶ Ἰλιάδος, πειραστικός. Μενέξενος, ἢ Ἐπιτάφιος, ἠθικός. τῆς ὄγδοης ἡγεῖται Κλειτοφῶν, ἢ Προτρεπτικός, ἠθικός. Πολιτεία, ἢ Περὶ δικαιοσύνης, πολιτικός. Τιμαῖος, ἢ Περὶ φύσεως, φυσικός. Κριτίας, ἢ Ἀτλαντικός, 209 ἠθικός. τῆς ἐνάτης ἡγεῖται Μίνως, ἢ Περὶ νόμου, πολιτικός. Νέμοι, ἢ Περὶ νομοθεσίας, πολιτικός. Ἐπινομίς, ἢ Νυκτερινός σύλλογος, ἢ φιλόσοφος, πολιτικός. * 210 Ἐπι- 61 στολαὶ τρικαίδεκα, ἠθικαὶ ἐν αἷς ἔγραψεν. Εὐπράττειν (211 Ἐπίκουρος δὲ, Εὐ διαγῆν κλέ-

209 *Hñicis*] Pro *ἠθικός* legitur etiam *παιδαγωγικός*. Idemque paulo post, *ἠνομητικός*, *πολιτικός*, *ἐθιλογος*, *Ἔς*. Idem.

210 *Epistola tredecim.*] Non sunt plures quam 13. si rationem in eas à Lærtio initam, tertia decima autem à quibusdam adjecta, non est Platonis. *Alibi.*

211 *Epicurus dicit, ut dialogus*] Non Epicuri causâ (de quo quid ego sentiam, postea dicturus sum:) sed quò lector, in iudicando (quæ præcipua pars eruditionis) excitator hoc exemplo: sed & exercitator & inde cautior: quæ docti viri super hoc & alio simili in Epicuri vitâ, loco commentati sunt, liber hic accuratius, præter instituta aut omni rationem, expendere. Alter autem ille locus, in vita Epicuri, hoc modo habet: καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἀντὶ τοῦ χαίρειν, εὐπράττειν, καὶ σπουδαίως ζῆν ἄριστον. *Vertit Aldobrandinus: In Epistolis, pro salvere, Rectè agere, atque è virtute vivere, optimum, adscribetur.* Sed & vetus Interpretes, in eandem sententiam: *Atque in Epistolis ubi ceteri scribebant, χαίρειν, ipse, εὐπράττειν, Ἔ honestè vivere, præclarum est.* Sed quid hic monstri? Tres hic ipse, qui Epicuri vitam continet, liber Epicuri Epistolas exhibet, quibus singulis τὸ χαίρειν præscriptum est. Idem & in Epistola quam profert Cicero, *De Finibus* 11. ubi χαίρειν, *salutem* vertit Cicero. Nam qui dicit, aut vero suspicetur in his tot locis, vel τυπικῶς αὐτῶν ἀμάρτυρον, vel librarium, vel *καταμνηστικὸν* Lærtii; vel Ciceronis: pari libertate, *Disputat, adhibet, inter præclarissima veritatis:* quidvis audiam denique, quod ipsi rectum videatur: quod in numero veteri Epicuri editione magna ex parte commissum jam videmus. Sed quò lector veri studiosus certius iudicet, quid de hoc loco viri doctissimi statuerint, opti-

nati saltem sint; ipsorum verbis referemus. Gassendum igitur, virtum clarissimum, *De vita Ἔ moribus Epicuri*, lib. 1. cap. 10. audiamus. [Potri circa Epistolas adnotari obiter potest, fuisse Epicurum; iis præmittere solum ex vocibus salutaribus, nunc χαίρειν, *pacere:* nunc, εὐπράττειν, *bene agere:* nunc εὐδαιμονία, *bene deesse:* nunc σπουδαίως ζῆν, *bene vivere:* nunc, σπουδαίως, *valere* five, *sanctissime.* Nam quod apud Lærtium quidem in ejus vita legitur, καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, ἀντὶ τοῦ χαίρειν, εὐπράττειν, καὶ σπουδαίως ζῆν ἄριστον; mendaci quidam libelle videtur: deest quippe verbum phrasi necessarium; & tum vox ἄριστον non videtur ad salutandam ritam spectare; tum voces illæ ἐντὶ τοῦ, excludunt τὸ χαίρειν ab Epicureo (salutandi) more: cum tamen ea vox & præmissa ceteris superstitibus apud Lærtium Epistolis, & Cicero eandem interpretatus esse videatur, cum Epistolam retulit, quam motiens Epicurus scripsit. Hinc cum produciatibus his vocibus repoluisse olim *Itala* (ut minor nimium esset immutatio, quam si vocem *περίθωρον* aut aliam similem substituissem) id probavit quidem eximius Puteanus, sed *ἀριστον* vocem retinendam censuit: præclarus autem Menagius, cum verbum defideraretur, censuit quidem loco vocis *ἀριστον* repandendam vocem *εὐχρηστον* (aliâs similis occasione eisdem Lærtio usurpatam) verum retinendas contendit ipsas voculas ἀντὶ τοῦ, quod Epicurus minime usus ipsâ voce χαίρειν videtur, ut quam fuisse Ciceronis propriam memoraret tam à Luciano, quam ab ipso Lærtio. An vero loco vocis ἄριστον reponi posset ἀρίστηται, ut etiam ad minimam omnium immutationem *ἀριστόν*, ad significandum placuisse inter salutandum eas voces, εὐπράττειν, καὶ σπουδαίως ζῆν. An retineri

παρ' αὐτῶ σοφία καὶ ἡ πᾶσα ἐμπειρία· οἷον ὅταν σοφῶν λέγη τὸν δημιουργόν· χρεῖται δὲ καὶ ἐπὶ διαφέρωντα σημαίνοντων τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν. ὁ γούν 217 Φαῦλος λέγεται παρ' αὐτῶ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπλοῦ, ὡς καὶ παρὰ Εὐριπίδην ἐν Λυκιμνίῳ φέρεται ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους οὐτως, 218 φαῦλον, ἀκομίζον, τὰ μέγιστ' ἀγαθόν.

Πασαν ἐν ἔργῳ περιταμνόμενον Σοφίαν, 219 λέσχης ἀτρίβωνα.

64 * 220 χρεῖται δὲ ὁ Πλάτων ἐνίοτε αὐτῶ καὶ περὶ τοῦ καλοῦ· ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐπὶ τοῦ μισροῦ. πολλοὶ δὲ καὶ διαφέρουσι ὀνόμασιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαίνοντων χρεῖται. τὸν οὖν ἰδέαν, καὶ εἶδος ὀνομάζει, καὶ γένος, καὶ παραδείγμα, καὶ ἀρχὴν, καὶ αἴτιον. χρεῖται δὲ καὶ ταῖς ἐναντίας φωναῖς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. τὸ γούν αἰσθητὸν, καὶ ὄν καλεῖ καὶ μὴ ὄν· ὄν μὲν, διὰ τὸ γένεσιν αὐτοῦ εἶναι· μὴ ὄν δὲ, διὰ τὴν συνεχῆ μεταβολήν. καὶ τὴν ἰδέαν, οὔτε κινούμενον, οὔτε μένον. καὶ ταυ-

πειρία] Imo etiam alii scriptores ita hanc vocem usurpant: testanturque Homeri scholia hanc esse primam ipsius vocis notionem, neque aliena sunt ab ea sententia, quae docet Clemens Stromatum lib. 1. At notatio nominis cum luadet proprie appellari σοφίαν, cui deum colit. Est enim σοφίης παρὰ τὸ σφῆν. vide in Etymologico. Porro Euripides, Platonis amicus & familiaris, ita frequenter hac voce usus est, ut etiam reprehendatur eo nomine à Scholiaste: qui sic ait ad eum ex Medea locum, ubi σοφῶν ἀπellar ποιῆτα Πανδιονεμ, ἐπιφωρῶς ὅτι τὸν Ἐπιφωρῶς ἐπὶ τὸ λέγειν σοφίης καὶ σοφῶν, πρὸς μὴδὲν χρεῖται περιταμνόμενον τὸ ὄνομα. κατὰ τὴν γὰρ σοφίης ὁ Πανδιονεμ γίνετα; ἐδ' γὰρ δὴ ἀνεμάτα τοιοῦτον αὐτοῦ τὸ ἔργον, ἀλλ' αὐτὸ πρηνὸς ἐχρήμασεν, ὡςτι δὴ τούτῳ λέγεσθαι αὐτὸν σοφῶν. ἀλλ' ὡςπερ παρακλημάτι χρεῖται τῆ λέξει. If. Calaub.

Conspiciuntur autem ab eo.] Quod ex Thegae manifestum est. Aldob.

217 Φαῦλος ἀπὸν εὐμὴ simplex etiam nominatur.] In quo tamen Plato à significatione vocis huius non discedit, qua alii quoque scriptores ad idem utuntur significandum. Phavorinus φαῦλον, inquit, τὸ κακόν, καὶ τὸ εὐκαλόν καὶ τὸ μισρόν καὶ οὐδαμῶς. Φαῦλον δὲ μισρόν τὸ κακόν. & paulo post de eadem dictione loquens, inquit. Ἐλευσται δὲ ἐν τῷ λέγειν καὶ τὸ ἀπλοῦ καὶ τὸ κακόν. Idem.

218 Φαῦλον ἀκομίζον] Eustathius in librum ultimum Iliad. quum docuisset vocem φαῦλος significare non solum τὸ κακόν, sed etiam τὸ ἀγαθόν, subdit, ὡς Εὐριπίδης, φαῦλον, κερύβιον, τὰ χερύβιον.

sum sapientia dicitur etiam omnia peritit. Ut cum, verbi gratia, sapientem vocat artificem. Utitur et iisdem saepe nominibus in significandis variis rebus, φαῦλος sive quidem apud illum, etiam pro simplici ponitur, sicut et apud Euripidem in Lycimnio de Hercule in hunc modum :

Neglectum, inornatum, atque ut plurimum probum ;

Re mentionem, non verbis sapientiam ; Sermonem nunquam palliato, ad simplicem.

* Utitur eo Plato quandoque et pro pulchro et honesto, aliquando pro parvo. Saepere vero et variis nominibus utitur in eadem significatione. Namque ideam et speciem nominat, et genus, et exemplar, et initium, et causam. Utitur et contrariis vocibus ut idem significant. Nam sensibile et quod est, et quod non est, dicit. Esse quidem propter generationem ; non esse autem, propter alidam mutationem. Ideam itidem appellat quod neque movetur, ne-

Lege, φαῦλος, ἀκομίζον, τὰ μέγιστ' ἀγαθόν. If. Calaub.

218 Φαῦλος ἀκομίζον.] Vertunt, malum ; in-compositum. Mirum si quisquam hæc ab Aldobrandino proficisci potuisse sibi persuadeat. Nam cum id agat Laërtius, ut vocem φαῦλος, præter usum communem à Platone interdum usurpari ostendat : Sed nec illum tamen unum pro ἀπλοῦ (sic Simplicius) usum esse, cum & apud Euripidem ita reperitur, adducto hoc, ex illo loco ; Φαῦλος ἀκομίζον quantæ, quæso, officiantiae, hic quoque, quasi qui Laërtio contradicere vellet, malum, non simplicem : (neglectum apud Ambrosium, non omnino malè) vertere ? Certè si talia illi festinant exciderunt, cum de doctrinâ ipsius satis alioquin constet, certum est illum, si relegere licuisset, correcturum fuisse. Mer. Calaub.

219 Λέσχης ἀτρίβωνα] Λέσχη (vox manifestè Syriaca) est φλυαρία ἢ πολλολογία. ἀτρίβων autem est, ἢ μὲν ἐπιθῆσι ὄν, ἢ ἀλλὰ ἀπίστος, & verus in aliqua re accipitur. Herodotus Melponene : ἐδ' ἂν ὅς τι καὶ κατατρίβων ἐπὶ αὐτῶ, διαγνῆσι λίαν ἢ κερύβιος ἔστι. τριβωνομῆνους novata dictione homines in rebus forensibus magnum usum habentes Antiphon appellavit, ut notat Harporocration & Moschopolus. hi sunt quos Plautus Irgena saltator, inerte opera ; & Sophocles, κερύβιον ἀρχαῖον, ἢ δι τῶν λόγων ἔρασι, dicunt. hunc locum explico, ne quis posthæc sermone hic palliatos cum interprete somnet. If. Calaub.

220 Χρεῖται δὲ ὁ Πλάτων ἐνίοτε αὐτῶ καὶ ἐπὶ τοῦ

que manet ; et idem, et unum, et multa. Idem verò et in plurimis facere solitus est. Est autem librorum ejus triplex expositio.

65 * Primò enim docere oportet, eorum quae dicuntur unumquodque quid sit ; deinde cujus rei gratia dictum sit. utrum ex principali intentione, an in similitudinis parte, et ad dogmatum assertionem, vel ad refellendam contrà dissentem. Tertio verò, an rectè dictum sit. Verum quoniam ipsius libris et nota quaedam apponuntur, age de his quoque pauca loquamur. X enim litera ad dictiones ac figuras assumitur, prorsus ad Platoniam consuetudinem. Duplex autem ad dogmata opinionisque ejus peculiaris, * X- utrinque putèrum habens

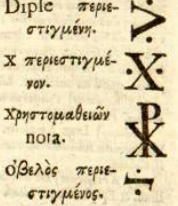
τὸ, καὶ ἐν, καὶ πολλά. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπιπλεονώνων εἰθίσται ποιεῖν· ἔστι δὲ ἡ ἐξήγησις τῶν λόγων αὐτοῦ τριπλῆ, * πρῶτον μὲν γὰρ ἐκδιδάξαι 65 χρεῖ ὅτι ἐστὶν ἕκαστον τῶν λεγομένων· ἔπειτα, τίνος ἕνεκα λέλεται, πότερα κατὰ προηγουμένον, ἢ ἐν εἰκόνας μέρει, καὶ εἰς δογμάτων κατασκευῆν, ἢ εἰς ἐλεγχόν τοῦ προσδιαλεγόμενον. τὸ δὲ τρίτον, εἰ ὀρθῶς λέλεται. 221 ἐπεὶ δὲ καὶ 222 σημαία τινὰ τοῖς βιβλίοις αὐτοῦ παρατίθενται, Φέρε καὶ περὶ τούτων τὴν εἴπωμεν. 223 χ λαμβάνεται πρὸς τὰς λέξεις καὶ τὰ σχήματα, καὶ ὅλος τὴν Πλατωνικὴν συνήθειαν. 224 διπλῆ πρὸς τὰ δογμάτα, καὶ τὰ ἀρίστοντα Πλάτων * 225 X περιε-

66 peculiaris, * X- utrinque putèrum habens] Mirum fanè : sed puto scribendum κακοῦ. aut si καλοῦ retinere liceat, sensus erit, Platonem etiam ea quae sunt honesta & καλὰ, vocare φαῦλα : non quidem ἢ καλὰ, sed propter vilicatem ipsorum aut similem causam. Idem. 221 Quoniam vero nota etiam quaedam.] De notis istis & præcipue comicis, vident lectores interpretem Aristophanis in Plato c. 14. ibi enim de dupla mentionem facit, eamque duplicem ostendit fuisse : alteram quidem extra decimantem ; alteram vero intra. Numerantur autem ibi quatuor notæ ab eo ; videlicet. διπλῆ, κερύβιον, παράγραφος, & ἀσπερίστος. quarum duæ, dupla scilicet, & asteriscus sunt in Platonis notis hæc Laërtio enumerans. nec vero Græci tantum, sed Laërtio quoque his notis usi videntur, quod ex epistola quadam Ciceronis ad Atticum lib. 9. primum intellet. Vibullius, inquit, rei græcæ sunt ἀλφίβου κερύβιον, ἢ τὰ Πομπηῖοι ἱερέτις κορονοίς. in quibus ἀσπερίστος illum locum, ubi ἐστὶ διπλῆ, videlicet de Cæso postea ipse Vibullius quid existimat. Quo ex loco aliud quoque apparet non parvi faciendum ; Cicronem ipsum dupla ad idem significandum usum esse, ad quod adhibuit esse in libris Platonis Laërtius tradidit. Ut enim dupla apponebatur ad sententiam Platonis ostendendam ; ita in epistola Pompeii duplam Cicero apposuit, ut quid Vibullius de Pompeio fecit, ostenderet. Aldob.

224 Διπλῆ] Duplex figura nota est. Diple autem περιεπιπλεονώνων. ita notabatur. Idem.

225 X περιεπιπλεονώνων] Satis prudenter fecit hoc loco Ambrosius quum vocem Græcam tenuit, quam non intellegebat. Ita vocabantur cum duobus punctis, hoc modo : ut de diple περιεπιπλεονώνων iam diximus. Græci etiam hac nota utebantur, quæ significat χρεῖται

225 X περιεπιπλεονώνων] Satis prudenter fecit hoc loco Ambrosius quum vocem Græcam tenuit, quam non intellegebat. Ita vocabantur cum duobus punctis, hoc modo : ut de diple περιεπιπλεονώνων iam diximus. Græci etiam hac nota utebantur, quæ significat χρεῖται

στιγμινοι, προς τας εκλογας και καλλιγραφιας...

* Quae verò illi placuerant, hujusmodi fuerunt: Immortalem esse animam, et de corporibus 67

vel χρυσή, & laudabilia quum excerptant, χρυσταλλία...

Antisigma περιεστριμμεν.

Ceraunium.

- 210 Οδιδης, Habet quidem superior editio... 211 Απει... 212 Νισουτι... 213 Εκδοθις... 214 Ιμμορταλεμ... 215 Αντισιγμα... 218 Κεραιου...

ad electiores quaque sententias ornatasque verborum apponitur.

Immortalem esse animam, et de corporibus 67

- 214 Μυλιαυε... 219 Πειριζου... 220 Λογιετικη... 221 Διαδωτου... 222 Πειριζου... 223 Διαδωτου... 224 Διαδωτου... 225 Διαδωτου...

ad corpora perpetuis vicibus migrare, ejusque initium constare numeris.

Immortalem esse animam, et de corporibus 67

ψυχην, και πολλα μεταμφιεννυμενη σωματα...

- 214 Μυλιαυε... 219 Πειριζου... 220 Λογιετικη... 221 Διαδωτου... 222 Πειριζου... 223 Διαδωτου... 224 Διαδωτου... 225 Διαδωτου...

- 226 Οδιδης... 227 Αντισιγμα... 228 Κεραιου... 229 Πειριζου... 230 Λογιετικη... 231 Διαδωτου... 232 Πειριζου... 233 Διαδωτου... 234 Διαδωτου... 235 Διαδωτου...

νατο τὴν ἐχομένην τοῦ ἐπαινετοῦ, καὶ λογιμοῦ, καὶ χρησίμου, καὶ πρέποντος, καὶ ἀριόττουτος, ἅπερ πάντα ἐχέσθαι τοῦ ἀκαλοῦθου τῆ φύσει, καὶ ἡμελογοιμένου· διελέχθη δὲ καὶ περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος· ²³³ ὥστε καὶ τὴν ἐπιστήμην τοῦ ὀρθῶς ἀποκρίνεσθαι καὶ ἐρωτᾶν, ²³⁴ πρῶτον αὐτὸν διαπιστῆσαι κατακόρως χρῆσάμενον. ἐν δὲ τοῖς διαλέγοις ²³⁵ καὶ τὴν δικαιοσύνην θεοῦ νόμον ὑπελάμβανεν, ὡς ἰσχυροτέραν προτρέψαι τὰ δίκαια πράττειν, ἵνα μὴ καὶ μετὰ θάνατον δίκας ὑπέσχοιεν οἱ κακοῦργοι. ²³⁶ ὅθεν καὶ μυθικώτερος ἐνίοις ὑπελήφθη, τοῖς συγγεγραμμάσιν ἐγκαταμίξας τὰς ταιαῦτάς διηγήσεις, ὅπως διὰ τοῦ ἀδηλοῦ τρόπου τοῦ ἔχειν τὰ μετὰ τὸν θάνατον, οὕτως ἀπέχονται τῶν ἀδικημάτων. καὶ ταῦτα μὲν ἦν αὐτῶ τὰ ἀρέσκοντα. ²³⁷ διήρει δὲ, Φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ τὰ πράγματα τοῦτον τὸν τρόπον. ²³⁸ τῶν ἀγαθῶν ἐστὶ τὰ μὲν, ἐν ψυχῇ τὰ δὲ, ἐν σώματι· τὰ δὲ, ἐκτός. οἷον, ἡ μὲν δικαιοσύνη, καὶ ἡ φρόνησις, καὶ ἡ ἀνδρεία, καὶ ἡ σωφροσύνη, καὶ τὰ ταιαῦτα, ἐν ψυχῇ· τὸ δὲ κάλλος, καὶ ἡ εὐεξία, καὶ ἡ υγεία, καὶ ἡ ἰσχύς, ἐν σώματι. οἱ δὲ φίλοι, καὶ ἡ τῆς πατρίδος ἐ-

honesti notionem verti, auctore Cicrone in Topicis, cujus verba sunt haec: Nationem appello quod civitas inquit inquit tam perinde dicitur. Cicertum, quod ad Platonis sententiam pertinet, nullus, ut opinor, dubitaverit, quin honestum sit laude dignum, & rationi consentaneum, carereque; quae et a Platone tributa sunt, quae Laertius hoc loco commemorat. De utilitate tantummodo dubitari poterat: utrum felicit honestum a Platone utile diceretur, quam quidem questionem ipse dissolvit in Hippia minore c. 351. sic scribens sub Socratis persona: ταῦτα γὰρ δὲ ἴσταν ἡμῶν καλῶν, ἃ ἐν χρῆσιν μὲν εἰ, & paulo post idem Socrates ita concludit. ὀρθῶς ἄρα τὸν λόγον; ἔτι τυγχάνει παρῶν ἢ μάλλον καλοῦ τὸ χρῆσιμον. Idem.

237 De rella nominum ratione. usque ad, ceterum in dialogis. ex Nemphe in Cratylō, ubi nominum rationem ex etymologia vi contempnam est. Idem.

238 Πρῶτον αὐτὸν διαπιστῆσαι. Non damno pensus istam lectionem: tamen suspicatus sum aliquando scribi debere, πρῶτον αὐτὸν διὰ τὸν σκοπὸν. Idem.

239 ἡμελογοιμένου Dei legem sic esse existimat, tanquam ea ad juste agendum necessitatis adiutoria possit. Quocirca in dialogo primo de Legibus docet, leges ipsas a Deo pro homines man-

tionabili, utilisque et decore, et congruis, non discernoretur, quae simul omnia, id quod per naturam sit consequens, ac pro confesso habeatur, attingant. Dissertit de ratione et rectitudine nominum, atque adeo recte respondendi, et Interrogandi scientiam prius ipse conlinit, affiatum usus. Porro in dialogis justitiam legem arbitratum est, ut ad juste agendum potentius persuaderet, ne post mortem poenas improbis luere. Quocirca eum plerique fabulofum utcumque putavere, quod ejusmodi narrationes interdum suis scriptis interferat, ut, quod incertum fit ista post mortem sic se habere, admoniti mortales jura violare pertimescant. Atque in hunc modum ille sentit. Distribuebat autem, ut ait Aristoteles, res in hunc modum. Ex bonis, inquit, quaedam sunt animi, quaedam corporis, alia extrinsecus. Justitiam, prudentiam, fortitudinem, frugalitatem, et cetera id genus in animo ponebat. Pulchritudinem, et bonam corporis habitum, sanitatem, et fortitudinem in corpore. Amicos, autem, et patriae felicitatem, at-

vise, ut qui legibus non obtemperant, sciant se deo repugnare. quibus adhortationes quoque admittet. Idem.

236 Πῶς αὖτις ποτὶ μοῖραν περὶ ἑαυτοῦ. Quod ipse ostendit in Gorgia c. 512. his verbis sub persona Socratis; ἢ οὐ νόμος ἄρα περὶ ἀνθρώπων ἐστὶ Κρόνος, καὶ αἱ αἰετὶ οὐκ ἐστὶν ἐν θεοῖς, τῶν ἀνθρώπων τὸν μὲν δικαίους τὸν δὲ ἀδίκους καὶ ὀρθῶς, ὁποῖον τελευτήσῃ τῆς μακάρων νόμος ἀνθρώπων οἰεῖν ἐν πάντων ἰσοδικαίᾳ ἵστω καλῶν. τὰ δὲ ἀδίκους καὶ ἀόρθως ἢ εἰς τὸ τὰς τίμους τῆ καὶ δικῶν διαμετρήσει, ἃ δὲ Ἰσχυροῦ καλοῦσιν, ἴστω. Idem.

237 Dividebat autem, inquit Aristoteles. Platonicæ divisiones hæ, quarum anticoritate Aristotelis testimonio Laertius confirmat, nullo loco in libris Aristotelis exant, his, quos nunc habemus. Ex quo intelligitur, Laertium ex aliis Aristotelis libris, qui amissi sunt, quos ille lecitavit, has divisiones colligisse. ex quibus eas, quæ Platonicis decretis magis consentire mihi vixisse funt, dedi operam, ut locis à Platone citatis confirmarem. re ipsam neque omnes perscussus sum, & aliquas non omisi. Idem.

238 Βασίλειον ἄριστον ἐν ἀνίμα. Vulgata est divisio, & omnibus fere disciplinis communis. Plato in primo de Legibus c. 513. 22. bona animi divina & majora appellat, bona corporis, humana & minor.

que divitias, inter exteriora numerabat. Bonorum igitur tria esse genera, alia in anima, alia in corpore, alia extrinsecus. Tres item esse amicitiae species, naturalem, socialem, atque hospitalem. Naturalem, qua parentes liberis afficiuntur, cognatiae que mutuo diligunt. Eam verò in ceteras quoque animantes esse diffusam. Socialem, quam sine ullo consanguinitate vinculo sola consuetudo conciliat, cujusmodi Pyladis et Orestis fuisse memorat. Hospitalem, qua ex commendatione, vel literis, hospitibus conjungimur. Amicitiae igitur alia naturalis est, alia socialis, alia hospitalis. Addunt quidam quarto loco, et amatoria. Civilitatem eisdem in species quinque distinxit. Aliam enim esse popularem, aliam quam optimates exercent, tertiam que diffundatur in paucos, regiam quartam, quintam tyrannicam. Popularem Rempublicam in eis esse civitatibus, in quibus ad imperium multitudinis agitur res, ejusque nutu magistratus eliguntur, et pro illius arbitrio feruntur leges. Aristocraticam, ubi neque divites, neque pauperes; neque nobilitate vel gloria illustres dominantur, verum soli ii, qui sunt in civitate optimi, rem administrant. Oligarchicam, quando à censibus magistratus eliguntur. sunt enim pauciores pau-

δαμονία, καὶ ὁ πλοῦτος, ἐν τοῖς ἐσῶς. τῶν ἀγαθῶν ἄρα τρία εἶδη ἐστὶ· τὰ μὲν, ἐν ψυχῇ, τὰ δ', ἐν σώματι· τὰ δ', ἐκτός. τῆς Φιλίας τρία εἶδη ἡ μὲν γὰρ αὐτῆς, ἐστὶ Φυσικῆ· ἡ δὲ, ἑταιρικῆ· ἡ δὲ, ξενικῆ. Φυσικῆ μὲν οὖν ταύτην λέγομεν, ἢν οἱ γονεῖς πρὸς τὰ ἐκγονα ἐχρῶσι, καὶ οἱ συγγενεῖς πρὸς ἀλλήλους· ταύτην δὲ κεκληρωταὶ καὶ τὰλλα ζῶσα. ἑταιρικῆν δὲ καλοῦμεν τὴν ἀπὸ συνθηκῆς γινουμένην, καὶ μηδὲν προσήκουσαν γένει· ἀλλ' οἷον ἡ Πολιάδου πρὸς Ορέστην. ἡ δὲ ξενικῆ Φιλία, ἡ ἀπὸ συστάσεως καὶ διὰ γραμμάτων γινουμένη πρὸς τοὺς ξένους. τῆς ἄρα Φιλίας, ἡ μὲν ἐστὶ Φυσικῆ, ἡ δὲ ἑταιρικῆ, ἡ δὲ ξενικῆ. προσθηκῆς δὲ τινες τετάρτην, ἑταιρικῆν. τῆς πολιτείας ἐστὶν εἶδη πέντε. τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς, ἐστὶ δημοκρατικόν· ἄλλο δὲ, ἀριστοκρατικόν· τρίτον δὲ, ὀλιγαρχικόν· τέταρτον, βασιλικόν· πέμπτον, τυραννικόν. δημοκρατικὸν μὲν οὖν ἐστὶν ἐν αἰς πλειστοκρατεῖ τοῦ πλήθους, καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς νόμους δι' αὐτοῦ αἰρεῖται. Ἀριστοκρατία δὲ ἐστὶν ἐν ἡ μὲν οἱ πλοῦστοι, μὴθ' οἱ πένητες, μὴθ' οἱ ἐνδοξοὶ ἀρχοῦσι, ἀλλ' οἱ ἀριστοὶ τῆς πόλεως προστατεύουσιν. ὀλιγαρχία δ' ἐστὶν ὅταν ἀπὸ τιμημάτων αἱ ἀρχαὶ αἰρῶνται. ἐλαττωτέρους γὰρ εἰσὶν οἱ πλοῦστοι τῶν πένητων. τῆς

fic enim scribit: διπλὰ δὲ ἀγαθὰ ἐστὶ. τὰ μὲν ἀνθρώπων τὰ δὲ θεία. Bona autem corporis, animique enumerans, eadem que hic Laertius enumerat. corporis quidem. cum ita inquit. ἐστὶ δὲ τὰ μὲν εὐδαιμόνια, ἀνθρώπων μὲν υγιεία. κάλλος δὲ, δύστηρον. τὸ δὲ τρίτον, ἰσχύς. animi autem, cum ita scribit, ἃ δὲ πρῶτον αὐτῶν θείων ἡμεροῦν ἐστὶ ἀγαθῶν φρόνησις, δεύτερον δὲ εὐφροσύνη, τρίτον ἢ ἐν ἰσοδικαίᾳ, τέταρτον δὲ ἀνδρεία. Externa autem, hoc quidem in loco, in his, quæ corporis sunt, enumerat. cum enim tria illa corporis enumerasset bona, sanitatem, pulchritudinem, & robur, adjecit hæc verba. τίτρωτον δὲ δὲ πλοῦτος, ὁ τοῦ κάλλος, ἀλλ' ἔχει βλάστην. Sed multis aliis locis de externis mentionem facit. Hanc eandem divisionem agnovit Cicero lib. 5. de Finibus his verbis. Ita fit, ut duo genera prioriter se experientiorum reperiantur: unum quod est in eis, in quibus completum illud extremum, quæ sunt in animis, aut corporis. hæc autem quæ sunt extrinsecus, id est, quæ neque in animo sunt, neque in corpore, ut amici, ut parentes, ut liberi, ut προσήκοντες, ut ἡ τῆς πατρίδος. Eadem quoque divisione

Aristoteles usus est lib. 1. Ethic. sic scribens. ἡμεροῦν μὲν δὲ τῶν ἀγαθῶν τρεῖς, καὶ τῶν μὲν ἐκτός λογικῶν, τῶν δὲ περὶ ψυχῆν, καὶ σώμα. Idem.

289 Amicitia genera tria sunt. Divisio hæc cognita est etiam ab Aristotele lib. 8. Ethic. cap. 12. quamvis alio nomine eam appellat, quæ à Platone φυσικῆ nominatur. appellat enim συγγενικῆ, sic enim loco citato scribit. ἀφροσύνη δ' αἰς τὸν τὴν συγγενικῆ, καὶ τὴν ἑταιρικῆ. & paulo post de alio genere amicitiae loquitur his verbis. εἰς ταῦτα δὲ ταῦτα αὐτῶς καὶ τὴν ξενικῆ. Idem.

290 Rempublicam quinq. sunt genera. Platō lib. 8. de Rep. c. 445. quinque ponit genera, sic scribens. εἰσὶν αὖτ', ἢ δ' ἕνα, ὅτι καὶ ἀνθρώπων ἴδω ταῦτα ἀνάγκη τρεῖς τὰ εἶδη, ὁσπερ καὶ πολιτείων, & paulo post. αἰνεῖται οἱ τὰ τῶν πόλεων πέντε; καὶ αἱ τῶν ἰδιωτῶν κατασκευαὶ τῆς ψυχῆς πέντε αὖ εἰσι. deinde generum nomina adjicit his verbis. τὸν μὲν δὲ τῆς ἀριστοκρατίας ὅμοιον διδασκόμεν ἦδη, καὶ ὀλιγαρχικῶν αὖ, καὶ δημοκρατικῶν, καὶ τῶν τυραννικῶν. de regno supra mentionem fecerat. Idem quoque habes lib. 9. c. 458. his verbis. καὶ τοὺς ἄλλους ἔχει πέντε ὅμοιος